2E BESTUURSRAPPORTAGE 2023

Inhoudsopgave

Inleiding 3

1. Stand van zaken speerpunten 4
   Programma 1: Duurzaamheid 4
   Programma 2: Economie en Arbeidsmarkt 7
   Programma 3: Wonen en Voorzieningen 12
   Programma 4: Sociaal Domein 16
   Programma 5: Bestuur en veiligheid 24
   6: Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien 28

2. Grote projecten 29

3. Financiële afwijkingen 43

4. Financiële samenvatting 47

Inleiding

Voor u ligt de 2e Bestuursrapportage 2023. Hierin rapporteren wij voor het lopende begrotingsjaar 2023 op zaken waar beleidsmatige en financiële afwijkingen en of actualiteiten zijn voor eventuele (bij)sturing.

In Hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de stand van zaken van de speerpunten uit de programmabegroting. Het hoofdstuk is uitgewerkt per programmaniveau. We rapporteren uitsluitend op de thema's waarop een afwijking of actualiteit aan de orde is. Thema's die volgens planning verlopen, worden niet vermeld.

In Hoofdstuk 2 rapporteren we de stand van zaken op de paragraaf projecten (majeur en regulier) indien er afwijkingen zijn. In Hoofdstuk 3 zijn de financiële afwijkingen boven de € 50.000 beschreven en is er een toelichting gegeven voor de afwijkingen.

1. Stand van zaken speerpunten

Elk programma heeft zijn eigen speerpunten en W-vragen, deze zijn onderdeel van de in november 2022 door uw raad vastgestelde begroting 2023-2026. Per programma worden hierna speerpunten uitgelicht indien er sprake is van een afwijking in relatie tot de W-vragen "Wat willen we bereiken" en "Wat gaan we daarvoor doen en wanneer". De afwijkingen worden vervolgens in de laatste kolom toegelicht.

Programma 1: Duurzaamheid

Inleiding, de opgave (tekst uit de begroting 2023)

Onder Duurzaamheid onderscheiden we 3 pijlers: Energie, klimaat en circulariteit.
De omschakeling van fossiele energiebronnen naar meer duurzame vormen van **energie** en de gevolgen van de veranderingen in het **klimaat** zijn de belangrijkste opgaven waar de samenleving voor staat.

Uitvoering van de **energietransitie** moet plaatsvinden op een manier die past bij de financiële draagkracht van onze inwoners en bedrijven, en bij de schaal van het platteland. De gemeente is hierin realistisch en reactief. Het ambitieniveau is om te voldoen aan de wet- en regelgeving. Daarnaast zetten we in op technologische innovatie gericht op energie– en kostenbesparing.

Ten aanzien van het **klimaat** is de uitvoering van het Klimaatakkoord bepalend. Het gaat hierbij onder andere om de verduurzaming van woningen, bedrijven en overheidsgebouwen. Daarnaast moeten we invulling geven aan de klimaatadaptatiestrategie. Klimaatverandering heeft direct invloed op de fysieke leefomgeving c.q. inrichting van de openbare ruimte. We moeten kijken naar het landschap, de waterberging en de inrichting openbare ruimte. Deze moeten gereed zijn of gemaakt worden voor hitte, droogte, overstromingen en wateroverlast.

De exacte plannen en maatregelen zijn op dit moment nog niet bekend. In 2023 komen we met een allesomvattend **beleidsplan Duurzaamheid**, waarin de pijlers energie, klimaat en circulariteit aan de orde komen. De geschetste maatschappelijke opgave is daarbij leidend. In het op te stellen beleidsplan spreken we niet alleen ambities uit, maar stippelen we een strategie uit om onze ambities waar te maken. Die strategie is leidend voor concrete acties en besluitvorming, in onderlinge samenhang gewogen en weggezet in tijd en middelen. Om het beleidsplan voldoende in te kaderen leggen we in het laatste kwartaal van 2022 een bestuursopdracht voor aan de gemeenteraad ter vaststelling. Onderdeel van deze bestuursopdracht is op welke wijze we vormgeven aan de brede maatschappelijke discussie. Daarbij denken we aan een burgerberaad.

Vooruitlopend op het beleidsplan Duurzaamheid hebben we een bedrag van € 4 miljoen vrijgemaakt voor het stimuleren van verduurzaming. De mogelijke instrumenten worden meegenomen in de bestuursopdracht. Daarnaast willen we een stimuleringsmaatregel ontwikkelen voor de transformatie van de bestaande woningvoorraad. We denken hierbij aan de mogelijkheid van renteloze leningen voor particuliere woningeigenaren (zonder leenvermogen). Vanaf 2023 maken we ook hier middelen voor vrij. Dit is conform hetgeen is opgenomen in het coalitieakkoord.

Speerpunten			
1. *Uitvoering van de Energietransitie, waaronder uitvoering Transitievisie Warmte* 2. *Uitvoering van het Klimaatakkoord* 3. *Invulling geven aan de klimaatadaptatiestrategie*			
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen en wanneer:**	**Afwijkingen 1e Berap**	**Afwijkingen 2e Berap**
1. Energie			
1.A. Energietransitie op een wijze die passend is bij de financiële draagkracht van inwoners en bedrijven	We lobbyen bij het Rijk voor voldoende financiële middelen en uitvoeringscapaciteit bij gemeenten en marktpartijen. Uitvoering geven aan de opgaven vanuit de Transitievisie Warmte en de RES 1.0. In 2023 stellen we de RES 2.0 vast. Informatieverstrekking richting inwoners en bedrijven. Voor inwoners met name waar het gaat om de particuliere verduurzaming van woningen.		De RES 2.0 wordt Zeeland breed in maart/april 2024 vastgesteld. Op 16 november 2023 is er een regionale raadsvergadering over de RES 2.0. In november biedt de rekenkamercommissie u de resultaten aan van het nazorgonderzoek Duurzaamheid.

2. Klimaatakkoord			
2.A. Woningen, bedrijven en overheidsgebouwen voldoen tijdig aan de duurzaamheidseisen die door het Rijk worden gesteld	In 2023 komen er concrete plannen voor de verduurzaming van gemeentelijk onroerend goed. Uitvoering geven aan SVN-regeling ‘Duurzaam en langer thuis’. Inwoners met een laag inkomen worden geholpen met energiebesparing en verduurzaming. Hiertoe geven we uitvoering aan de SPUK-regeling in afstemming met programma sociaal domein. Aanvullend op bovenstaande (bestaande) regelingen zoeken we naar nieuwe stimuleringsmogelijkheden om de transformatie van de bestaande woningvoorraad voor particuliere woningeigenaren, ook zonder leenvermogen, binnen bereik te brengen. Bijvoorbeeld in de vorm van renteloze leningen voor particuliere woningeigenaren.		Het meerjarig onderhoudsplan gebouwen waarin de verduurzamingsopgave is opgenomen, zal begin 2024 worden opgeleverd aan de raad.

Programma 2: Economie en Arbeidsmarkt

Inleiding, de opgave (tekst uit de begroting 2023)

We willen onze economische structuur verbreden naar kennisintensieve bedrijvigheid in de zakelijke dienstverlening en handel. Daarnaast worden kansen gezien voor de food- en maakindustrie. Een aantrekkelijk ondernemersklimaat is daarbij noodzakelijk.

Wat betreft de **arbeidsmarkt** richten we ons op het behouden, en meer nog op het realiseren van een toename, van het arbeidspotentieel. We willen onze jongeren behouden voor de regio. Dat betekent ook dat we het voor hoger opgeleide jongeren aantrekkelijk(er) willen maken om terug te keren. Een belangrijke (rand-)voorwaarde hierbij is de beschikbaarheid van voldoende, betaalbare woningen. De gemeente Sluis heeft op het gebied van de arbeidsmarkt een faciliterende rol. We zoeken hierbij dan ook nadrukkelijk de samenwerking in de regio, met andere overheden (waar het gaat om het wegnemen van wettelijke belemmeringen op de grensoverschrijdende arbeidsmarkt) en het bedrijfsleven.

Wij komen in 2023 met een beleidsplan Economie in de vorm van een **economische agenda**. Deze vertalen we in een uitvoeringsprogramma inclusief financiële paragraaf. Het uitvoeringsprogramma, dat in 2023 wordt opgesteld, vormt de basis voor ons economisch beleid in de komende bestuursperiode.

Speerpunten			
1. *Versterken van de economische ontwikkeling door naast toerisme ook andere economische pijlers te versterken en zo de afhankelijkheid van 1 sector te verkleinen* 2. *Aanpakken van de tekorten op de arbeidsmarkt als gevolg van vergrijzing en ontgroening* 3. *Mobiele en digitale bereikbaarheid*			
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen en wanneer:**	**Afwijkingen 1e Berap**	**Afwijkingen 2e Berap**
1. Economische ontwikkeling			
1.B. Geconcentreerde winkelgebieden die zich bevinden in centrumgebieden met een divers en aantrekkelijk aanbod dat aansluit op de vraag.	Onder de vlag van Vitaal West-Zeeuws-Vlaanderen werken we aan een Masterplan voor een integrale gebiedsontwikkeling. Onderdeel van dit Masterplan is de herinrichting van het centrum van Oostburg tot een gemengd gebied met winkels, horeca,	Het Masterplan Oostburg heeft door de complexiteit en gewenste integraliteit enige vertraging opgelopen. De vaststelling is nu voorzien in Q4 2023.	Stichting IGO heeft op 28 september 2023 een mail aan stakeholders (waaronder uw raad) verstuurd waarin is toegelicht dat het opgeleverde masterplan Oostburg niet tot vaststelling heeft geleid. Daarom gaan de partners nu eerst in gesprek over het vervolg. Er wordt

	wonen, (paramedische) zorg en maatschappelijke voorzieningen. In 2023 werken we de uniforme samenwerkingsafspraken met middenstandsverenigingen / ondernemersverenigingen van de 4 winkelgebieden uit.	Naast het Masterplan Oostburg proberen we ook via het woonbeleid en gewijzigde omgevingsplannen impulsen te bieden aan sterke winkelgebieden.	alles aan gedaan om zo spoedig mogelijk helderheid te geven over hoe het verdere proces en de planning eruit komen te zien.
1.C. Voldoende aanbod van grond op bedrijventerreinen. We kijken daarbij voornamelijk naar de meest kansrijke locaties.	Voor de Vlaschaard in Eede is het streven om een onherroepelijk bestemmingsplan te hebben in juli 2023 waarna gelijk wordt overgegaan tot bouwrijp maken zodat begin 2024 de kavels kunnen worden uitgegeven. Voor uitbreiding Deltahoek in Breskens zullen begin 2023 de extra ontsluitingen worden aangelegd waarna de resterende percelen toegankelijk zijn en kunnen worden uitgegeven.		Gesprekken over het bodemonderzoek lopen. Hierdoor heeft de grondverwerving nog niet plaatsgevonden zodat het in routing brengen van het bestemmingsplan nog niet mogelijk is.
1.D. Een toekomstbestendige landbouwsector	Het Rijk is in gesprek met de landbouw over een transitie van de landbouwsector. We zijn de landbouwsector behulpzaam binnen de opdracht waarvoor we staan en zetten in op de korte keten. We nemen een hoofdstuk over landbouw op in de economische agenda. We zetten tevens verder in op de ontwikkeling van onze gemeente tot gekende Foodregio.		We nemen dit punt mee in de economische agenda.

	Hierbij staat het stimuleren van het korte keten gebruik door ondernemers en consumenten centraal. We ondersteunen initiatieven die hieraan bijdragen.		
1.E. Aantrekkelijk ondernemersklimaat	We geven uitvoering aan de regiovisie Zeeuws-Vlaanderen en maken middelen vrij voor de cofinanciering van regiodeals We vergroten in 2023 de bekendheid en bereikbaarheid van het Ondernemersloket. We lanceren een nieuwe website, organiseren spreekuren en treden actief in contact via bedrijfsbezoeken en netwerkmomenten. We monitoren behoeftes bij ondernemers en doen waar nodig voorstellen tot uitbreiding van onze dienstverlening in 2024.	De nieuwe regiodeal is niet toegekend aan de Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen, maar aan het NOVEX-gebied North Sea Port District. Vooralsnog zijn hierbinnen geen projecten in de gemeente Sluis opgenomen, met als gevolg dat er ook geen middelen voor cofinanciering vrijgemaakt moeten worden.	De netcongestie: Dit kan gevolgen hebben voor het ondernemersklimaat in de gemeente Sluis. Momenteel hebben zich 3 ondernemers gemeld die aangeven dat ze mogelijk problemen gaan ondervinden in de toekomst. Momenteel loopt er nog een onderzoek vanuit de netbeheerder en worden er gesprekken gevoerd met zowel provincie als de gemeenten over de verschillende mogelijkheden.

Programma 3: Wonen en Voorzieningen

Inleiding, de opgave (tekst uit de begroting 2023)

Vraagstukken rondom nieuwbouw, de verbetering van de bestaande woningvoorraad en (het behoud van) voorzieningen bekijken we in onderlinge samenhang.

Om een bijdrage te kunnen leveren aan de verdere economische ontwikkeling van de gemeente, de aantrekkelijkheid voor de arbeidsmarkt te verhogen en de leefbaarheid in onze gemeente verder te verbeteren, is het belangrijk dat de gemeente beschikt over voldoende **woningen**. Deze woningen dienen daarbij wel te voldoen aan de eisen van deze tijd: verduurzaamd en passend bij de veranderende bevolkingssamenstelling en bij de woonwensen van onze inwoners.

We streven daarbij tevens naar een prettige, groene en veilige woonomgeving, die klimaatbestendig is en voldoende voorzieningen biedt. Voor het behoud van **voorzieningen** in de verschillende kernen, is het noodzakelijk dat er voldoende gebruikers zijn, om de kwaliteit en betaalbaarheid te garanderen. Voor maatschappelijke voorzieningen geldt verder dat deze bij voorkeur ondersteund worden door het vrijwillige kader uit de verschillende dorpsgemeenschappen.

Ook de **bereikbaarheid** van deze voorzieningen is een aandachtspunt, mede vanwege de concentratie van voorzieningen, de vergrijzing van onze bevolking en een gewijzigd openbaar vervoersysteem.

Speerpunten			
1. *Nieuwbouw voor permanente bewoning* 2. *Transformatie van de bestaande woningvoorraad* 3. *Behouden van essentiële voorzieningen (zorg/onderwijs) in de gemeente* 4. *Aandacht voor de bereikbaarheid van voorzieningen*			
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen en wanneer:**	**Afwijkingen 1e Berap**	**Afwijkingen 2e Berap**
1. Wonen			
1.A. Evenwichtige groei van de bevolking o.a. door nieuwbouw van woningen voor permanente bewoning die kwalitatief en kwantitatief aansluit op de	In het eerste kwartaal van 2023 stellen we een allesomvattend beleidsplan Wonen vast, met daarbij behorend een meerjarig uitvoeringsprogramma woningbouw, een toetsingskader woningbouwplannen en	Beleidsplan Wonen wordt in de cyclus van juni voorgelegd aan de raad ter besluitvorming.	Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen om het beleidsplan in 2024 in werking te laten treden.

behoefte, met aandacht voor flexibel en aanpasbaar bouwen, gericht op kansrijke groepen en passend bij de behoefte van de arbeidsmarkt.	een uitvoeringsagenda plan van aanpak plancapaciteit. Vanaf 2023 willen we op grond van dit beleidsplan en uitvoeringsprogramma starten met het gecontroleerd en gefaseerd toevoegen van woningen. Daarvoor sturen we pro-actief op planologische kaders op basis van een meerjarig (4 tot 10 jaar) uitvoeringsprogramma woningbouw.		
1.B. Verbeteren van de kwaliteit en beschikbaarheid van de bestaande woningen.	Uitvoeren van een onderzoek naar de mogelijkheden om de bestaande woningvoorraad te transformeren en naar de rol van de gemeente hierin. Dit geldt zowel voor het verduurzamen als het zorggeschikt maken van woningen. De ambitie hierbij is om – aanvullend op de reeds bestaande regelingen (voor de verduurzaming van woningen) - te zoeken naar nieuwe stimuleringsmogelijkheden om de transformatie van de bestaande woningvoorraad voor particuliere woningeigenaren, ook zonder leenvermogen, binnen bereik te brengen.		Op 21 september 2023 stemde u in met het vrijgeven van het krediet voor de cofinanciering van de uitvoeringskosten en aanvraag volkshuisvestingsfonds (1e tranche). In deze 1e tranche wordt ingezet op 760 woningen in de kernen Oostburg, IJzendijke, Breskens en Sluis. Het gaat om kwetsbare woningen waar spraken is van achterstallig onderhoud, herstructurering (waaronder levensloop bestendig maken) en inponden. Hiermee wordt invulling gegeven aan de duurzaamheidsopgave.
1.C. Beperken van de mogelijkheden om woningen die geschikt zijn voor permanente bewoningen als tweede woning te gebruiken en woningen die geschikt zijn	De uitkomsten van de evaluatie registratie toeristische verhuur (voorzien eind ’22) worden betrokken bij het opstellen van het beleidsplan Wonen. In aanvulling hierop worden voorbereidingen getroffen te komen tot	Integraal onderdeel van speerpunt 1A. Huisvestingsverordening wordt in de cyclus van juni samen met Beleidsplan wonen voorgelegd aan de raad.	Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen om het beleidsplan in 2024 in werking te laten treden.

voor permanente bewoning mogen max 4 weken per jaar worden verhuurd. Voorkomen dat nieuw te bouwen woningen die geschikt zijn voor permanente bewoning worden ingezet als tweede woning of om kortdurend toeristisch te verhuren	invoering van een Huisvestingsverordening.		
2. Voorzieningen			
2.A. We streven naar samenhang van wonen en voorzieningen in de vijf dragende kernen. Essentiële voorzieningen, alsmede de kwaliteit hiervan, behouden door het aangaan van samenwerkingsverbanden dan wel anders te organiseren	Onder de paraplu Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen pakken we een actieve rol in de gebiedsontwikkeling, in eerste instantie in de kernen Oostburg en IJzendijke. Voor de kernen Oostburg en IJzendijke wordt in het eerste kwartaal van 2023 een Masterplan aangeboden. Meer gespecialiseerde voorzieningen (op het gebied van zorg, onderwijs en sport) zijn of worden op grond van het benodigde kritische volume voor betaalbaarheid en kwaliteit geconcentreerd in Oostburg als centrale kern. Om deze essentiële voorzieningen in onze gemeente te behouden, worden mogelijkheden onderzocht om nieuwe samenwerkingen aan te gaan, de huisvesting te vernieuwen (met als doel om de exploitatielasten te laten dalen) en/of de dienstverlening anders te organiseren.	Het Masterplan Oostburg wordt in de tweede helft van 2023 voorzien. Het Masterplan wordt ter inzage gelegd en daarna aangeboden voor definitieve besluitvorming. Er blijkt meer tijd nodig voor een zorgvuldige benadering van het Masterplan. De input die voort is gekomen uit de dialoog met inwoners en ondernemers maakt hier onderdeel van uit. Bij de uitwerking van het Masterplan zijn nieuwe varianten in beeld gekomen waarvan de haalbaarheid moet worden onderzocht. In maart 2023 werden door de Gemeenteraad de uitgangspunten voor de Integrale	Op dit moment heeft het voorgelegde masterplan Oostburg niet tot vaststelling geleid. Daarom gaan de partners nu eerst in gesprek over het vervolg, met de leefbaarheid en vitaliteit van Oostburg en de regio voor ogen. De geplande inspraakprocedure van het masterplan in oktober en besluitvorming in december, zijn niet haalbaar meer. De uitgangspunten van het programma Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen, essentieel voor de toekomstige leefbaarheid van de regio, worden blijvend onderschreven; de urgentie ervan zelfs nog meer dan voorheen.

	We gaan de dialoog aan met inwoners en ondernemers om de leefbaarheid voor de toekomst te borgen.	gebiedsontwikkeling IJzendijke vastgesteld. Planvorming voor IJzendijke is gaande. Dit moet leiden tot een Masterplan dat in 2023 in concept gereed zal zijn, waarna de besluitvorming in 2024 plaatsvindt.	
3. Mobiliteit			
3.A. Integraal beleid op het gebied van mobiliteit	We hebben in 2023 een aanvang gemaakt met een gemeentelijk mobiliteitsplan en dit voor een eerste keer in procedure gebracht. Het mobiliteitsplan is meerjarig en komt tot stand in nauw overleg met inwoners, adviesraden, belangenorganisaties en maatschappelijke partners. Prioriteiten worden hierbij besproken.	Er zal pas na de zomer gestart worden met het gemeentelijk mobiliteitsplan. De verwachting is dat een eerste concept in het eerste kwartaal van 2024 gereed zal zijn.	Vanuit de Regionale Mobiliteitstrategie (RMS) zal er vanuit de BOB structuur nog dit jaar een Beeldvormende bijeenkomst worden georganiseerd. Een deel van de input zal ook gebruikt worden voor het gemeentelijke mobiliteitsplan.
3.B. Een fijnmazig en goed aansluitend (openbaar) vervoersnetwerk/ ketenmobiliteit	We streven naar behoud van het huidige niveau van openbaar vervoer en haken hierbij aan via de Regionale Mobiliteitsstrategie.		Door de provincie is onlangs een webinar georganiseerd waarin een terugkoppeling is gegeven over de stand van zaken van de RMS. De uitrol van een startproject op het gebied van fijnmazige mobiliteit volgt volgend jaar. Onduidelijk is hoe er uitvoering gegeven zal worden aan de busconcessie. Vooralsnog zijn er geen inschrijvingen. Door de provincie worden momenteel verschillende scenario's uitgewerkt.

Programma 4: Sociaal Domein

Inleiding, de opgave (tekst uit de begroting 2023)

Sinds de decentralisaties van 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning en begeleiding van kwetsbare inwoners. De kern van het sociaal domein is de uitvoering van drie wetten: de Participatiewet, de Wet jeugdhulp en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. De uitvoering van deze wetten is echter nauw verbonden met de uitvoering van de Wet passend onderwijs, de Wet inburgering, de Wet schuldhulpverlening, de Wet publieke gezondheid, de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg en de aanpak Personen met verward gedrag. Al deze wetten zijn instrumenten om de ondersteuning van kwetsbare inwoners gestalte te geven. Als we spreken over het Sociaal domein, dan bedoelen we dan ook het samenspel tussen alle sectoren die te maken hebben met de sociale kant van het gemeentelijke beleid: zorg, welzijn, onderwijs, gezondheidszorg, opvoeding, inburgering en sociale activering. Het gaat voor de individuele inwoner met zijn noden en behoeften om het samenspel van de gemeenschap en het zorgaanbod van professionals. Vandaar dat we ook inzetten op burgerparticipatie. We dragen bij aan het versterken van (dorps-) gemeenschappen. (Door sociale contacten, mantelzorg, burenbetrokkenheid en andere vormen van steun uit de gemeenschap heeft dat effect op de mate waarop mensen een beroep zullen doen op onze zorgsystemen.)

We streven bij de **dienstverlening aan onze inwoners** naar een ondersteunings- en hulpaanbod dat past bij wat mensen nodig hebben en dat effectief, dichtbij en betaalbaar is. Laagdrempelig en zonder wachtlijsten. Inwoners vragen daarbij om een integrale benadering van hun vraag en het zorg- en ondersteuningsaanbod. Niet alleen geredeneerd vanuit de wettelijke taak en het aanbod van de gemeente, maar vanuit de belevingswereld van inwoners. Inwoners hebben immers ook te maken met het aanbod vanuit zorgaanbieders, huisartsen, onderwijs, kinderopvang en de GGD. We werken daarom intensief samen (o.a. het programma Toekomstige Zorg Zeeuws-Vlaanderen en de Zeeuwse Zorgcoalitie). We kijken hierbij over de grenzen van de afzonderlijke wetten en financieringsstromen heen, maar met oog voor ieders rol, verantwoordelijkheid en mogelijkheden. Van monodisciplinair naar multidisciplinair. De cliënt staat daarbij centraal. Het doel is dat het aanbod complementair is en de aanpak afgestemd.

Naast het bieden van toegang tot zorg en ondersteuning gaan we ook (meer dan voorheen) inzetten op **preventie en ombuigen van zorg**. We doen dit vanuit het gedachtengoed van Positieve Gezondheid. Dit houdt in dat de gezondheid die mensen ervaren niet alleen wordt bepaald door de afwezigheid van ziekte, maar ook door de financiële, mentale, en sociaal-maatschappelijke omstandigheden. Inzetten op preventie betekent ook dat de inzet en focus van de gemeente moet verschuiven van zorg naar welzijn (van individueel maatwerk naar collectieve indicatievrije activiteiten).

De toenemende zorgkloof – de vraag naar zorg neemt toe (o.a. door vergrijzing), terwijl het aanbod van zorg afneemt (met name door een tekort aan personeel) – vraagt verder dat we, naast preventie, ook gebruik moeten maken van onze ruimtelijke instrumenten om **wonen, zorg en voorzieningen** dichter bij elkaar te brengen en zo de reisbewegingen van ouderen en professionals te beperken en (sociale) ontmoetingen te stimuleren. En daarmee te werken aan gemeenschapsontwikkeling.

Speerpunten			
1. Meer preventie door ombuigen van zorg naar welzijn *2. Integrale toegang en dienstverlening* *3. Clusteren van wonen, zorg en voorzieningen* *4. Betere grip en sturing op uitgaven*			
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen en wanneer:**	**Afwijkingen 1e Berap:**	**Afwijkingen 2e Berap**
1. Preventie en ombuigen van zorg			
1.A. De inzet en focus van de gemeente verschuift van zorg naar welzijn.	We kijken opnieuw naar de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente. We kijken daarbij ook naar de inrichting van onze uitvoeringsorganisatie. En naar mogelijke samenwerking in de keten en in de regio. In 2023 komen we met een geactualiseerde visie op de organisatie van zorg, ondersteuning en preventie aan inwoners in Sluis waaronder de uitvoering van het sociaal domein (Porthos). Bij het opstellen van die visie betrekken we ook de adviesraden en externe zorgpartners.		De visie zal opgeleverd worden in Q2 van 2024.
1.B. Een gezond, veilig en prettig leefklimaat	We stimuleren actief burgerparticipatie door ondersteuning van dorps- en stadsraden ondermeer door het ontwikkelen van digitale platformen. Zie ook programma 5, speerpunt burgerparticipatie.	Het digitale platform/sociale kaart wordt naar verwachting 3e kwartaal gelanceerd.	

	We stimuleren een gezonde leefstijl en sportbeoefening voor alle inwoners van jong tot oud. Dit vanwege de preventieve werking van sport en bewegen op de gezondheid. Sport dient daarom laagdrempelig te zijn en toegankelijk voor iedereen. We werken daarbij Samen met de aanbieders van sportactiviteiten. Om weer een stap te zetten in de verdere uitvoering van het eerder vastgesteld sportbeleid zullen wij binnenkort een voorstel voorleggen aan uw raad. Het betreft hier met name de realisatie van padelbanen.		Op 20 november 2023 wordt het Sportcafé georganiseerd voor alle verenigingen/clubs. Daar worden de volgende thema's behandeld: - Sportakkoord en SPUK; - Scan duurzaamheidsscan; - Gezonde sportomgeving; www.centrumveiligesport.nl ; - Anti-rook beleid 2024 ; - Vertrouwenspersonen 2024; - We gaan de verenigingen/clubs informeren, ondersteunen en trainingen aanbieden die gratis zijn voor de verenigingen/clubs. Deze worden aangeboden in de gemeente; - Subsidie aanvragen, Sport E.H.B.O. - AED 2024 en aandacht voor de campagne BOB Sport - Realisatie van een QR-fit beweegroute. Via raadsbesluit van 5 juli 2023 werd voor zowel tennisvereniging Tiola in IJzendijke als voor de tennisaccommodatie van het sportcentrum in Cadzand krediet beschikbaar gesteld voor de aanleg van een padelbaan. Momenteel wordt de aanleg voorbereid waarbij

			de Stichting Sportcentrum Cadzand toestemming heeft gekregen om een indoor padelbaan te realiseren ter vervanging van een indoor tennisbaan in de sporthal. Tennisvereniging SJEF in Aardenburg doorloopt momenteel een vergunningsprocedure voor het realiseren van een padelbaan met een geluidswerende muur op de door hen gewenste locatie (voorheen tennisbaan 5).
1.C. Alle jeugdigen binnen de gemeente Sluis groeien veilig op, krijgen de kansen om hun talenten te ontwikkelen en naar vermogen mee te doen.	In 2023 ontwikkelen we een visie op preventief Jeugdbeleid.		De visie op preventief jeugdbeleid wordt geïntegreerd in het brede beleidsplan sociaal domein. Het huidige plan wordt in 2024 geëvalueerd. Vooruitlopend is er dit jaar al extra geïnvesteerd in een inclusieve BSO, schoolmaatschappelijk werk en cultuurmenu's voor de doelgroep 12-18 jaar. De Regiovisie Jeugd wordt in december ter besluitvorming aan u voorgelegd
1.D. Het realiseren van gratis kinderopvang	In de eerste helft van 2023 komen we met voorstellen op welke manier we invulling kunnen geven aan onze ambitie om in delen van Sluis gratis kinderopvang beschikbaar te stellen. Daarbij houden we rekening met toekomstige landelijke regelgeving	De landelijke wetgeving rondom gratis kinderopvang wordt uitgesteld. Wij willen de bestaande initiatieven graag continueren. Ook om alle kinderen dezelfde kansen op ontwikkeling te geven. Een centrale, inclusieve BSO+ is onderdeel van het plan.	De bestaande initiatieven zoals de startgroepen en pilot gratis opvang worden Q4 geëvalueerd. Daarna komt er een nieuw plan waar alle subsidiestromen die bijdragen aan de doelstellingen worden gebundeld.

	die uitgaat van (bijna) gratis kinderopvang.		
1.G. Zo veel mogelijk inwoners participeren via (beschut) werk of via dagbesteding.	Het transformatieplan Dethon wordt uitgewerkt en de algemene voorziening dagbesteding geëvalueerd.		Het AB en DB Dethon hebben in juli een koersplan vastgesteld.
2. Integrale toegang en dienstverlening			
2.A. De gemeente streeft naar een hulp- en ondersteuningsaanbod dat past bij wat de inwoners nodig hebben. De basisdienstverlening is op orde. Aanvragen worden afgewerkt binnen de wettelijke termijn De hulpvraag van de inwoner wordt integraal benaderd, vanuit ieders rol, verantwoordelijkheid en bevoegdheid, maar ook vanuit ieders expertise en mogelijkheden. Het aanbod is laagdrempelig, beschikbaar en betaalbaar.	In 2023 onderzoeken we of we de dienstverlening aan gezinnen met complexe problematiek anders kunnen organiseren. We gaan de effectiviteit van de geleverde zorg en ondersteuning continu monitoren, met name het aantal doorverwijzingen, de correctheid van de doorverwijzing en de stapeling van zorg hebben daarbij onze aandacht. Zo nodig treffen we maatregelen. Wachtlijsten worden op korte termijn afgebouwd en mogen niet meer terugkeren. Als gevolg van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, is een betere afstemming nodig tussen de vraag naar zorg met het beschikbare	We zijn opnieuw geconfronteerd met oplopende wachtlijsten. Het college heeft op 28 maart jl. besloten om een aantal maatregelen door te voeren om de doorlooptijden te verkorten en de inwoners sneller van dienst te kunnen zijn.	In het Sociaal Domein wordt inmiddels gewerkt met zogenaamde dashboards om nog beter sturingsinformatie boven water te krijgen. In Oostburg is een vestiging van Vluchtelingenwerk geopend. In 7 november 2023 vindt er een informatiecarrousel plaats, waarbij de raad wordt bijgepraat over de relevante ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein waaronder WMO (Porthos).

	aanbod. We continueren daartoe de samenwerking met de partners in het programma Vitaal WZV, de Toekomstige Zorg Zeeuws-Vlaanderen en de Zeeuwse Zorgcoalitie.		
4. Betere grip en sturing op uitgaven			
4.A. Beter inzicht in oorzaken van kostenstijgingen.	Inrichten van dashboards Jeugd, Wmo en Werk&Inkomen en maandelijkse monitoring.	De dashboards zijn gerealiseerd. Tijdens de informatie carrousel zullen ze aan u gepresenteerd worden.	De informatiecarroussel vindt plaats op 7 november 2023

Programma 5: Bestuur en veiligheid

Inleiding, de opgave (tekst uit de begroting 2023)

De gemeente is voor velen de eerste overheid. We zijn letterlijk dichtbij, als het bijvoorbeeld de fysieke leefomgeving betreft of tastbare producten zoals een paspoort. Daarnaast nemen we veel besluiten die inwoners en ondernemers aangaan. In de uitvoering van al onze dienstverlenende taken willen wij klantgericht en betrouwbaar zijn.

Wij staan voor een veilige leefomgeving. Als gemeente vervullen we de regierol om, samen met onze veiligheidspartners en de burgers, te komen tot integraal beleid (en uitvoering daarvan) om dit doel te realiseren. We zoeken actief samenwerking op met partners die ons kunnen helpen bij het bereiken van onze ambities.

Speerpunten			
1. *Een veilige omgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers.* 2. *Een weerbare en integere overheid (bestuurlijk en ambtelijk).* 3. *Goede bereikbaarheid van de gemeente, zowel fysiek als digitaal.* 4. *De klantvraag staat voorop bij de verdere ontwikkeling van ons dienstverleningsconcept.* 5. *Informeren en betrekken van inwoners, ondernemers en bezoekers Een sterke (bestuurlijke) samenwerking in de regio* 6. *Burgerparticipatie*			
Wat willen we bereiken:	**Wat gaan we daarvoor doen en wanneer:**	**Afwijkingen 1e Berap**	**Afwijkingen 2e Berap**
1. Veiligheid			
1.A. Een veilige leefomgeving, waarbij we nauw samenwerken met onze burgers en veiligheidspartners (politie, justitie, brandweer, zorgpartners en andere hulpverleningsdiensten).	We geven uitvoering aan het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026. Speerpunten hierin zijn: a. Criminaliteit b. Zorg en Veiligheid c. Veiligere leefomgeving/fysieke veiligheid. Er wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld. In 2023 zal het accent liggen op Meldingsbereidheid, Integrale aanpak en		De opgaaf voor de opvang van vluchtelingen vraagt veel aandacht. Hiervoor is tijdelijk extra capaciteit aangetrokken en vrijgemaakt. We borgen hiermee dat ook de uitvoering van de speerpunten 2023 zo veel mogelijk kan blijven doorgaan. Het uitvoeringsprogramma voor 2024 is in voorbereiding. Tijdens de informatieve raadsbijeenkomst op 3

	Realisatie bommenkaart ontplofbare oorlogsresten. In dit uitvoeringsprogramma wordt verbinding gezocht met het uitvoeringsprogramma voor handhaving (Hup).		oktober 2023 bent u hierin meegenomen.
1.B. Een weerbare en integere overheid.	We geven uitvoering aan de Zeeuwse norm weerbare overheid. Hierin komen thema's aan bod zoals bestuurlijke en ambtelijke integriteit, veilige publieke taak, bewustwording en herkenning van ondermijning. We koppelen hierover in 2023 terug via de jaarrapportage die in OZO-verband wordt gemaakt. Ook organiseren we een informatieve bijeenkomst voor de gemeenteraad.	De uitvoering van de Zeeuwse norm loopt. Sluis is mede trekker van 2 thema's. Dit zijn 'Bewustwording van bestuur en medewerkers' en 'Informatiebeveiliging'. Later dit jaar wordt een bijeenkomst voor de gemeenteraad voorzien	Op 14 september 2023 vond de opening plaats van de Zeeuwse maand van de weerbare overheid. Vanuit Sluis is onder andere de komst van de escapeboot in Breskens georganiseerd. Het onderwerp weerbare en integere overheid was daarnaast onderwerp van de informatieve raadsbijeenkomst op 3 oktober 2023. U bent daarin bijgepraat over de twee thema's waarvan Sluis mede trekker is.
2. Communicatie			
3.A. Informeren en betrekken van de inwoners, ondernemers en bezoekers	In 2023 doen we een evaluatie van ons strategisch communicatieframe. We beoordelen daarin het gebruik en de waardering van de gemeentelijke communicatiemiddelen. Ook kijken we welke andere wensen en behoeftes er wellicht zijn.		We zijn dit jaar begonnen met een rubriek in Rondje West.
3. Bestuurlijke samenwerking			
4.A. Het realiseren van de doelen op onze strategische agenda ten aanzien van wonen, voorzieningen en mobiliteit; economie en	Wij zoeken actief samenwerking op met partners die ons kunnen helpen in het bereiken van onze ambities. Naast andere overheden zijn dit het bedrijfsleven, werkgevers- en werknemersorganisaties, professionele instellingen en	Bij de P10 zijn we, sinds het afscheid van wethouder Werkman, geen DB-lid meer. We vervullen het AB-lidmaatschap en dragen op inhoudelijke thema's bij. Zeeland heeft nog steeds een	P10 De P10 heeft in juli een brief verstuurd aan de opstellers van de verkiezingsprogramma's. Daarin worden punten meegegeven waar plattelandsgemeenten mee te

arbeidsmarkt; en energie, klimaat en duurzaamheid.	maatschappelijke organisaties. We streven daarbij naar krachtenbundeling op het vlak van kennis en kunde, efficiëntie, effectiviteit, kwaliteit en financiën. We continueren hiertoe onze deelname in o.a. het programma Vitaal WZV, de Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen, Onbegrensd Zeeuws-Vlaanderen, Toekomstige Zorg Zeeuws-Vlaanderen, de OZO, de Social Board Zeeland, Euregio Scheldemond, het GOS, de stedenband Amsterdam-Heerlen-Eemsdelta en de P10. We participeren actief in de Regio Deal die in 2023 voor en met Zeeland wordt gesloten. De middelen voor cofinanciering kan worden gevonden in de voorliggende begroting. Via betrokkenheid in VNG-commissies en klankbordgroepen blijven we dicht bij landelijke ontwikkelingen die voor onze ambities van belang zijn.	vertegenwoordiger in het DB van de P10 in de vorm van de gemeente Schouwen Duiveland die nu DB-lid is. De samenwerking binnen de Toekomstige Zorg Zeeuws-Vlaanderen heeft door omstandigheden enige tijd stil gelegen, maar op 3 mei 2023 is een doorstart gemaakt. Op 27 maart 2023 hebben de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli), de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) hun gezamenlijke advies “Elke regio telt!” gepresenteerd en aangeboden aan Minister Bruins Slot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Rond de zomer verwachten wij de kabinetsreactie. In aanloop hiernaartoe zijn verschillende lobbytraject opgestart, vanuit de gezamenlijke onderzochte regio’s, de P10 en het OZO. Besloten is om de Kansenagenda voor ZeeuwsVlaanderen te koppelen aan de uitvoeringsagenda van de Regiovisie ZeeuwsVlaanderen. Voor de overige bestuurlijke samenwerkingen zijn geen afwijkingen te melden.	maken hebben. Voorbeelden daarvan zijn onderwijs, gezondheidszorg bereikbaarheid en wonen. Ook wordt opvolging gevraagd van het adviesrapport Elke regio telt. <u>Regiovisie / Elke regio telt</u> Op 16 november 2023 vindt een regionale raadsbijeenkomst plaats over de Regiovisie Zeeuws-Vlaanderen en het adviesrapport Elke regio telt. Op 12 juli 2023 is de kabinetsreactie op dit rapport uitgebracht. Daarin wordt het belang onderstreept van ‘brede welvaart’ (kwaliteit van leven en leefomgeving). Minister Bruins Slot zet zich ook in deze demissionaire periode in voor dit onderwerp. Op 25 oktober 2023 vindt het plenaire debat in de Tweede kamer plaats. <u>Stedenband</u> Op 6 november 2023 vindt in Heerlen de Brede Welvaart Conferentie plaats. Deze wordt georganiseerd door Stadsregio parkstaat Limburg en de stedenbandgemeenten Heerlen, Amsterdam, Eemsdelta en Sluis. Het thema is Brede welvaart en economie. Gesproken wordt onder

			andere over het adviesrapport Elke regio telt.
4. *Burgerparticipatie*			
5.A. Belangenorganisaties, inwoners en andere betrokkenen hebben in ruime mate inspraak in onze beleidsvoornemens. De band met dorps- en stadsraden wordt aangehaald, zij zijn een belangrijke gesprekspartner.	We betrekken belanghebbenden bij het formuleren van belangrijke beleidsvoornemens door de inzet van diverse vormen van burgerparticipatie. Daaraan willen we ook proactief invulling geven. Zo heeft ons college inmiddels besloten om te gaan werken met kernwethouders die regelmatig de diverse kernen in Sluis bezoeken. Ook heeft ons college besloten om een community-platform in te richten waarvan de kernen, afzonderlijk en met elkaar, gebruik kunnen maken om de gemeenschappen in de kernen te versterken. Want goede participatie vraagt om een sterke gemeenschap. Door de raad is in zijn vergadering van september 2022 besloten om het inzetten van een burgerberaad verder uit te werken in het kader van de op te stellen duurzaamheidsagenda. In de tweede helft van 2023 zullen we alle opgedane ervaringen evalueren en benutten voor de verdere versterking van burgerparticipatie.		De evaluatie over het kernwethouderschap is in voorbereiding. De app Samen Sluis is gelanceerd in 2023.

6: Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien

Inleiding (tekst uit de begroting 2023)

De gemeentelijke uitgaven worden gedekt uit verschillende inkomstenbronnen. Deze zijn te splitsen in specifieke en algemene inkomstenbronnen. De specifieke zijn direct te relateren aan de uitgaven van de programma's en zijn dan ook hierbinnen verantwoord. De inkomstenbronnen en uitgaven die niet direct te relateren zijn aan de programma's (algemene uitkering, lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, deelnemingen enzovoorts) zijn in dit hoofdstuk opgenomen.

Een onderdeel van het programmaplan bestaat uit een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de kosten van de overhead, het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien.

2. Grote projecten

In de begroting van 2023 is voor het eerst een paragraaf projecten opgenomen. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op afwijkingen van de majeure en andere projecten.

Naam project	Toelichting	Toelichting 1e Berap	Toelichting 2e Berap
1. Havengebied Breskens	Begin 2015 is een intentieovereenkomst ondertekend voor de ontwikkeling van het havengebied tussen gemeente Sluis, provincie Zeeland en projectontwikkelaars Haven Breskens Vastgoed BV, beheermaatschappij Verstraeten BV, Aannemersbedrijf van der Poel BV en de Jachthaven Breskens BV. Dit moment is gemarkeerd als de officiële start van het project. Dit project bevindt zich nog in de uitvoeringsfase.		We praten uw raad binnenkort bij over het project.
2. Masterplan Nieuwvliet	Op 28 mei 2020 stelde de gemeenteraad het Masterplan Nieuwvliet-Bad vast bestaande uit 18 projecten. Het voornaamste doel is om het plangebied Nieuwvliet-Bad toekomstbestendig te maken waardoor het (be)leefbaarder, veiliger en toegankelijker wordt voor iedereen. Vanaf het najaar 2022 vindt de uitvoering van de eerste 5 projecten plaats. Dit loopt door tot september 2023	Dit loopt door tot eind 2023. Het ontwerpproces voor de realisatie van de Duinboulevard is in 2022 opgestart en zal naar verwachting eind 2023 leiden tot een voorlopig ontwerp.	Het VO voor de Duinboulevard wordt eind dit jaar opgeleverd. Aan de raad zal vervolgens gevraagd worden een standpunt in te nemen over mogelijke uitvoering. De projecten uit het masterplan die in uitvoering zijn gebracht, zijn op één project na in de eindfase. Het deelproject A1 (Entree Duinen bij Strandpaviljoen Woest 17) kent een langere doorlooptijd. Dit is onder andere een gevolg van gewijzigde regels ten aanzien van

Naam project	Toelichting	Toelichting 1e Berap	Toelichting 2e Berap
			de stikstofdepositie en vertraging bij de te verlenen toestemming voor het uitvoeren van werkzaamheden en de herinrichting van het gedeelte van het project dat binnen het Natura 2000 gebied valt. Aangezien voor dit project een regiodeal subsidie is verleend, wordt er aan de Provincie Zeeland uitstel aangevraagd tot 1 juli 2024.
3. Cadzand-Bad	Met de vaststelling van het Ontwikkelingsplan Cadzand-Bad Natuurlijk Stijlvol (2006), Bijlage 10 Ruimtelijke visie en beeldkwaliteit (2010) en de Schilvisie Cadzand-Bad (2011) door de gemeenteraad zijn de kaders vastgelegd voor de ontwikkeling van Cadzand-Bad. Sindsdien wordt er uitvoering gegeven aan deze ambities, om Cadzand-Bad om te vormen tot een stijlvolle badplaats. Gezien de huidige voortgang van de ontwikkelingen ontstaat er druk op grenzen van de kaders. Conform het coalitieakkoord zal er de komende periode een inspanning verwacht worden voor een actualisatie van de huidige kaders en voor een gebiedsdekkende visie voor het omliggende gebied binnen en buiten de kern Cadzand-Bad.		Via de actualiteitenlijst van de commissie Ruimte/AB wordt u maandelijks geïnformeerd over de stand van zaken.

Naam project	Toelichting	Toelichting 1e Berap	Toelichting 2e Berap
4. Parkeren 2.0	Op 22 december 2021 heeft uw raad besloten om over te gaan op een volledig digitaal stelsel van parkeervergunningen dat ook gedragen wordt door de stakeholders. In de uitwerking zullen we ook aandacht geven aan het inrichten van parkeerzones en aan de tariefstelling. Het betreft het gebeid Sluis/ kustzone (Cadzand – Breskens). Het project zal medio 2023 worden afgerond.	Op 22 december 2021 heeft uw raad besloten om over te gaan op een volledig digitaal stelsel van parkeervergunningen dat ook gedragen wordt door de stakeholders. Naar aanleiding van gesprekken met de stakeholders is besloten een parkeeronderzoek in te stellen in het laag- en hoogseizoen 2023. De uitkomsten hiervan worden na de zomer verwacht, zodat we op tijd zijn voor de invoering per 1 januari 2024. Het onderzoek zal aangeven of zonering aan de orde is.	Op 5 september 2023 zijn de resultaten van het parkeeronderzoek aan u gepresenteerd. De verordening parkeerbelasting wordt in de cyclus van november aan u voorgelegd.
5. Vitaal West Zeeuws Vlaanderen	Het programma Vitaal West Zeeuws-Vlaanderen bestaat uit twee programmalijnen: De integrale gebiedsontwikkeling (in verschillende kernen) en het beleids- en uitvoeringskader Wonen gemeente Sluis. In 2023 leveren we de volgende producten op: 1. een masterplan voor een (mogelijke) integrale gebiedsontwikkeling in Oostburg; 2. een masterplan voor een (mogelijke) integrale gebiedsontwikkeling in IJzendijke;	Geen afwijkingen	1. Stichting IGO heeft op 28 september 2023 een mail aan stakeholders (waaronder uw raad) verstuurd waarin is toegelicht dat het opgeleverde masterplan Oostburg niet tot vaststelling heeft geleid. Daarom gaan de partners nu eerst in gesprek over het vervolg. Er wordt alles aan gedaan om zo spoedig mogelijk helderheid te geven over hoe het verdere proces en de planning eruit komen te zien.

Naam project	Toelichting	Toelichting 1e Berap	Toelichting 2e Berap
	3. een allesomvattend beleidsplan Wonen, inclusief meerjarig uitvoeringsplan woningbouw gemeente Sluis. Dit beleidsplan en uitvoeringsplan vormen tezamen het wegingskader voor nieuwe ontwikkelingen.		2. Planning voor planvoorbereiding Masterplan IJzendijke is ongewijzigd. 3. Het door de Gemeenteraad vastgestelde allesomvattende beleidsplan Wonen inclusief meerjarig uitvoeringsplan woningbouw vormen tezamen het wegingskader voor nieuwe ontwikkelingen.
6. Rechtmatigheids-verantwoording	Vanaf het boekjaar 2023 moet het college een rechtmatigheids-verantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee legt het college verantwoording af over de naleving van de regels betrokken bij financiële beheers handelingen. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording betekent voor de organisatie dat de bedrijfsvoering op orde moet zijn. Voor de invulling van de rechtmatigheidsverantwoording binnen onze gemeente is het ambitieniveau bepaald op “Financieel in Control”.	Het project RMV/FiC is in 2022 gestart. De eerste stappen zijn gezet door het vaststellen van de nieuwe Controleverordening 2023 in mei jl. Daarnaast is de afgelopen periode een start gemaakt met de herziening van de financiële verordening welke in de loop van 2023 ter vaststelling aan de raad zal worden aangeboden. Daarnaast is al een start gemaakt met het uitvoeren van een aantal controlewerkzaamheden met het oog op de komst van de rechtmatigheidsverantwoording. Er is nog geen duidelijkheid hoe de accountant zijn controles zal inrichten aangezien zij ook een rol hebben bij de controle van de rechtmatigheidsverantwoording. De verwachting is dat dit in het 2e halfjaar van dit jaar zal gebeuren.	De voorbereiding van de Rechtmatigheidsverantwoording loopt volgens planning. In dit kader heeft u op 21 september 2023 de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie 2023 vastgesteld. Ook werd de overeenkomst met de accountant voor 1 jaar verlengd. In de cyclus van november worden het controleprotocol 2023 en het normenkader 2023 ter vaststelling aan u aangeboden. Op alle benoemde stukken heeft vooraf afstemming met de auditcommissie plaatsgehad. Belangrijkste onzekerheid blijft de landelijke onduidelijkheid over hoe de accountant de controle in de nieuwe situatie moet inrichten. Dat

Naam project	Toelichting	Toelichting 1e Berap	Toelichting 2e Berap
			kan gevolgen hebben voor dit project.
7. (Burger)Participatie	In het coalitieakkoord heeft ons college aangegeven dat we de band met stads- en dorpsraden willen aanhalen omdat zij voor de gemeente belangrijke gesprekspartners zijn. In het eerste collegejaar zullen wij dat doen door te werken met kernwethouders en door het inrichten van een community-platform voor de diverse kernen. Op deze manier wordt aan beide zijden de rol van gesprekspartner versterkt. Na een jaar (2e helft 2023) zullen de ervaringen worden geëvalueerd en zullen op basis van de ervaringen vervolgstappen worden gezet.	In het coalitieakkoord heeft ons college aangegeven dat we de band met stads- en dorpsraden willen aanhalen omdat zij voor de gemeente belangrijke gesprekspartners zijn. In het eerste collegejaar zullen wij dat doen door te werken met kernwethouders en door het inrichten van een communityplatform voor de diverse kernen. Op deze manier wordt aan beide zijden de rol van gesprekspartner versterkt.	De evaluatie van het kernwethouderschap zal in de tweede helft van 2024 plaatsvinden. De app Samen Sluis is opgeleverd.
8. Duurzaamheid	In 2023 komen we met een allesomvattend beleidsplan Duurzaamheid, waarin de pijlers energie, klimaat en circulariteit aan de orde komen. Om het beleidsplan voldoende in te kaderen leggen we in het laatste kwartaal van 2022 een bestuursopdracht voor aan de gemeenteraad ter vaststelling. Onderdeel van deze bestuursopdracht is op welke wijze we vormgeven aan de brede		Op 12 september 2023 is het burgerakkoord aangeboden tijdens de commissie Samenleving/Middelen. Dit zal op onderdelen doorvertaald worden in het beleidsplan duurzaamheid. Dit beleidsplan wordt in december aangeboden aan de raad. In november 2023 biedt de Rekenkamercommissie u de

Naam project	Toelichting	Toelichting 1e Berap	Toelichting 2e Berap
	maatschappelijke discussie. Daarbij denken we aan een burgerberaad.		resultaten aan van het nazorgonderzoek Duurzaamheid.

Naast de majeure projecten zijn ook een aantal reguliere projecten die op de planning staan.

Naam project	Toelichting	Toelichting 1e Berap	Toelichting 2e Berap
1. Vluchtelingen Oekraïne en asielopvang	De opvang van Oekraïense Oorlogsvluchtelingen wordt ingevuld onder de voorwaarden zoals de landelijke regeling aangeeft. Er is sprake van opvang op verschillende locaties: in sloopwoningen, gezamenlijke kamersgewijze opvang, in stacaravans en in een leegstaande vleugel van een woon-zorgcomplex. Tevens verlenen we crisisnoodopvang in de reguliere asielketen. Door de Rijksoverheid is aangegeven dat de gemaakte kosten vergoed worden.	Op 13 mei 2023 zijn in Oostburg de units opgeleverd voor Oekraïense vluchtelingen. Dit conform het raadsbesluit d.d. 22 december 2022. Naast Oostburg continueren we de huisvesting in Schoondijke en Aardenburg. De 1 e Bestuursrapportage 2023 Pagina 15 van 20 Naam project Toelichting crisisnoodopvanglocaties in de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten blijven open tot uiterlijk 15 december 2023.	Sinds de eerste week van oktober is de huisvesting voor Oekraïense vluchtelingen in Aardenburg (Coensdike) uitgebreid met 8 kamers. Parallel zoeken wij door naar geschikte andere locaties.
2. Omgevingswet	Op 16 juni 2014 is de Omgevingswet ingediend door de regering, maar in de tussentijd nog niet vastgesteld. De datum van inwerkingtreding is inmiddels 4 keer uitgesteld. De nieuwe datum van is inwerkingtreding is voorlopig voorzien op 1 juli 2023. De benodigde besluiten die genomen moeten worden door de raad staan		De datum van inwerkingtreding is voorzien op 1 januari 2024.De benodigde besluiten zijn genomen door de gemeenteraad. Ook onze klanten kunnen digitaal aanleveren. (zie ook project 10, Digitalisering vergunningen/ APV).

Naam project	Toelichting	Toelichting 1e Berap	Toelichting 2e Berap
	opgenomen in de bestuurlijke jaaragenda en een aantal van deze besluiten is reeds genomen. Met het project willen we bereiken dat we straks voldoen aan de geldende wet- en regelgeving, dat alle medewerkers voldoende op de hoogte zijn en kunnen werken op basis van deze nieuwe wetgeving en klanten hierover kunnen informeren en dat het vth-traject volledig is gedigitaliseerd (zie ook project 10, Digitalisering vergunningen/ APV).		
3. Informatiebeveiliging	Het Strategisch Informatiebeveiliging en Privacy Beleid is begin 2020 door het college vastgesteld. Informatiebeveiliging is een uitvoeringsprogramma van dit beleid dat zal bestaan uit meerdere projecten of activiteiten met een projectmatige aanpak. Doel van dit projectenprogramma is om de informatiebeveiliging te borgen op volwassenheidsniveau 2 (processen op orde) en door te ontwikkelen naar volwassenheidsniveau 3 (een vloeiende PDCA (Plan Do Check Act) cyclus).	Het project Informatiebeveiliging ligt op koers. Duidelijk is dat de NIS2 (de nieuwe cyberwetgeving) veel zal vragen van gemeenten om per oktober 2024 aan de eisen te voldoen die de wet vraagt. Dit vraagt hoge prioriteit. Extra inzet wordt voorzien op onder andere risico-inventarisatie, test en onderzoek van kwetsbaarheden, verzekering, hard- en software en capaciteit voor implementatie op diverse vlakken. De komende periode wordt meer duidelijkheid verwacht op de middelen die de rijksoverheid ter beschikking stelt om gemeenten te ondersteunen. Voor zover nu bekend, zal dit niet afdoende zijn om meerjarig alle kosten te dekken.	In de raadsbrief d.d. 12 september 2023) hebben wij aan u verantwoording afgelegd over de uitkomsten van de jaarlijkse ENSIA-audit. Deze audit meet of wij op de juiste manier omgaan met informatiebeveiliging. Het resultaat is positief, waarbij we aanbevelingen om zaken nog beter te doen graag overnemen. In de raadsbijeenkomst op 3 oktober 2023 bent u uitgebreid bijgepraat over actuele ontwikkelingen op het gebied van informatieveiligheid en privacy.

Naam project	Toelichting	Toelichting 1e Berap	Toelichting 2e Berap
4. Digitalisering vergunningen / APV	Ongeacht de inwerkingtreding van de omgevingswet werkt per 1 januari 2023 de organisatie volledig digitaal met het programma Centric Leefomgeving. Dit betekent o.a. dat: - op uniforme wijze wordt gewerkt; - procesoptimalisatie en eenduidige afhandeling; - handtekeningen digitaal worden afgehandeld; - bouwtekeningen digitaal worden uitgelezen en er geen plotter meer nodig is; Daarnaast streven we ernaar dat verzending van besluiten is geautomatiseerd, zodat er geen brieven meer geprint moeten worden;		De nieuwe software is geïmplementeerd en bijna alle processen zijn nu digitaal.

3. Financiële afwijkingen

In deze paragraaf wordt conform de rapportagegrens van de financiële verordening ingegaan op de financiële afwijkingen groter dan € 50.000. Daarnaast wordt er in alle gevallen een toelichting gegeven op bijstellingen van investeringskredieten, mutaties van de reserves en de inzet van de stelposten.

Gemeentelijke heffingen
De baten belastingen en leges zijn bijgesteld conform de geprognotiseerde belastingopbrengsten uit de rapportage Q2-2023 van Sabewa.

Soort	Bedrag
Onroerende zaakbelasting	€ 316.000
Afvalstoffenheffing	€ 76.000
Rioolrechten	€ 299.000
Forensenbelasting	-€ 229.000
Toeristenbelasting	€ 1.051.000
Reclamebelasting	-€ 7.000
Totaal	**€ 1.506.000**

Project contractbeheer
Het project contractbeheer zal zijn verdere uitwerking in 2024 krijgen. Het hiervoor beschikbaar gestelde budget van € 50.000 wordt overgeheveld naar het volgende jaar.

Software
Door een stijgend aantal licenties, stijgen de lasten hiervoor eveneens. Tevens is een stijging zichtbaar voor maatregelen op het vlak van informatiebeveiliging zoals cloud en offline backup en detectiesoftware. Tenslotte zijn de lasten voor telefonie dit jaar hoger uitgevallen dan begroot. De totale ICT lasten moeten incidenteel met € 174.000 en structureel met € 154.000 bijgesteld worden.

Exploitatie De Eenhoorn
De in rekening te brengen huur voor De Eenhoorn is verhoogd naar een marktconforme huur. Tevens is de exploitatiebijdrage met een gelijk bedrag verhoogd. Daarnaast is op de exploitatiebijdrage voor De Eenhoorn de gebruikelijke indexering alle huishoudens toegepast. Zowel de inkomende baten als de uitgaande lasten gaven de afgelopen periode geen juiste weergave in de begroting. Dit is met deze bestuursrap opgelost. Per saldo zijn de lasten op papier nu € 66.000 hoger dan voorheen.

Leges Burgerzaken
De verwachting is dat de baten leges burgerzaken lager zullen zijn dan begroot, € 50.000.

Waterdunen
De onderhoudslasten Waterdunen worden opgesteld aan de hand van het beheerplan Waterdunen. Omdat Waterdunen nog niet volledig gereed is, zijn de onderhoudslasten lager dan begroot, € 60.000.

Oekraïne
Bij het ministerie van Justitie en Veiligheid is een voorschot Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne aangevraagd, € 4.544.000. Het betreft hier het normbedrag wat per

dag per bed vergoed wordt. Tegenover deze baten staan lasten. De verwachting is dat de lasten voor uitvoering van deze taak dit jaar zullen uitkomen rond de € 2.000.000. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 2.544.000 ten aanzien van de taak Opvang Oekraïne.

Naast de baten en lasten in de exploitatie hebben we ook te maken met het investeringskrediet van € 3.000.000 wat beschikbaar gesteld is door uw raad voor de aanschaf van de woonunits. Ter bekostiging van deze lasten kan apart een vergoeding transitiekosten aangevraagd worden. Deze aanvraag dienen wij in bij de verantwoording van de SiSa tijdens het proces jaarrekening 2023. Op basis van de berichtgeving van het Rijk gaan we uit van volledige vergoeding.

Planologische procedure
Ambtelijke uren in verband met planologische procedures kunnen doorbelast worden. De baten bedragen ongeveer € 200.000.

Leges bouwvergunningen
In 2023 werd de aanvraag van een bouwvergunning voor een groot project verwacht. De leges hiervoor zouden ongeveer € 400.000 bedragen. De verwachting is dat deze aanvraag dit jaar niet meer ontvangen zal worden.

Volkshuisvestingsfonds
Conform de raadsbrief van 19 september is er een totaalbedrag van € 2.580.000 vrijgemaakt vanuit stelposten die in 2023 niet worden besteed, om in te zetten als cofinanciering voor de 1e tranche van de aanvraag Volkshuisvestingsfonds. Ten opzichte van die brief is er een afwijking doorgevoerd. Een bedrag van € 36.000 was reeds besteed ten laste van de stelpost preventief jeugdbeleid (stichting cultuureducatie - jongerenprogramma, zie 16e programmawijziging 2023). Dit wordt gecompenseerd door een hogere vrijval van de stelpost MFC IJzendijke. Het bedrag van € 2.580.000 wordt toegevoegd aan de nieuwe reserve Volkshuisvestingsfonds.

Rente geldleningen
Tot en met 2022 was de rentevoet op de geldmarkt zeer gunstig voor het aantrekken van kort geld. Inmiddels zijn de rentepercentages aan het stijgen. Dit levert in 2023 een hogere rentelast op van € 89.000. Daar tegenover staat dat we de voorziene langlopende geldlening van € 6.000.000 niet hebben hoeven aantrekken. Dit levert een voordeel op van € 165.000. Per saldo is er dus een voordeel van € 76.000 op de rentelasten.

Dividend ZEH en deelneming GBE Aqua
Op basis van het dividendbesluit ZEH van juni 2023 wordt het ontvangen dividend ZEH met € 77.000 verhoogd. Deze verhoging wordt, conform de afspraken tussen aandeelhouders en GBE Aqua, ingezet als kapitaalstorting aan GBE Aqua. Tegelijkertijd wordt de reserve deelneming GBE Aqua met hetzelfde bedrag verhoogd, waardoor er per saldo geen effect is op het begrotingssaldo.

Lijkbezorging
Er is (landelijk) een trend zichtbaar waarin mensen steeds minder kiezen voor begraven en meer voor crematies. Dit werkt door in de opbrengsten vanuit de lijkbezorgingsrechten. Voor 2023 wordt een lagere opbrengst verwacht van € 120.000. Structureel wordt een bijstelling van € 100.000 opgenomen.

Gemeentelijke eigendommen
Het meerjaren onderhoudsplan gebouwen (MJOP) is momenteel in voorbereiding voor behandeling in de raad begin 2024. Vooruitlopend hierop dienen kosten gemaakt te worden voor de aanschaf van een gebouwbeheersysteem (€ 7.000), inspecties van de gemeentelijke gebouwen (€ 43.000) en monumenten (€ 7.000) en de keuringen van de gemeentelijke

gebouwen (€ 200.000 in 2024). In afwachting van de resultaten van de inspecties en keuringen is in 2023 het onderhoud beperkt tot het hoogstnoodzakelijke. Hierdoor wordt het onderhoudsbudget niet volledig benut. Na aftrek van de hierboven vernoemde lasten, resteert er in 2023 € 250.000. Voorgesteld wordt om dit toe te voegen aan de reserve gebouwen. Vervolgens kan deze in 2024 worden ingezet ter dekking van de keuringen van de gebouwen voor € 200.000.
Daarnaast zijn er in 2023 eenmalige baten uit verkoop van gebouwen en gronden gerealiseerd voor € 666.000. Voor deze en toekomstige (netto) verkoopopbrengsten wordt eveneens voorgesteld om deze toe te voegen aan de reserve gebouwen.

Energielasten
De energielasten 2023 gaan hoger uitkomen dan in 2022. Dit komt door de volgende factoren:

- Prijsstijging van: 30% voor klein verbruiksaansluitingen tot 50%-70% voor groot verbruiksaansluitingen.
- Tarief 2023 is gebaseerd op 50% energie inkoop tarief 2021 en 50% is nu variabel door de grote schommelingen op de markt.
  Vanuit de VZG is het inkoopdeel 2023 niet vastgeklikt maar variabel gezet.

Beide factoren hebben invloed op de kostenstijging in de component energie 2023.
Met zekerheid zijn de uitkomsten voor 2023 niet te geven. Dit is afhankelijk van het variabel deel en hoe de energiemarkt ontwikkelt.

Voor 2023 is op basis van de huidige bevoorschotting een stijging van € 134.000 te verwachten. Gezien de onzekerheid op de energiemarkt wordt er een marge van 20% gehanteerd, hetgeen een extra stijging van € 260.000 betekent. De totale extra energielasten in 2023 bedragen derhalve € 394.000.

Daarnaast loopt het contract met de energieleverancier elektra en gas dit jaar af. Vanaf 2024 worden dit nieuwe energieleveranciers. Hiervoor loopt via de VZG een nieuwe aanbesteding voor de komende 4 jaar. Of dit vaste, variabele of dynamische tarieven worden is nog niet bekend. Om die reden is het structurele effect voor onze begroting 2024 nog niet te bepalen.

Voorbereidingskrediet Uitbreiding De Vlaschaard
Er is een voorbereidingskrediet beschikbaar voor de uitbreiding van bedrijventerrein De Vlaschaard in Eede van € 119.000. De kosten vallen hoger uit dan geraamd. Een deel van de gemaakte kosten betreft onderzoek naar explosieven. Deze kunnen voor 68% worden gedeclareerd bij het Rijk binnen het kader van de bommenregeling. De verwachte rijksbijdrage van € 43.500 is voldoende om de hogere kosten op te vangen.

Wegen
Momenteel worden er glasvezelkabels gelegd door enkele externe partijen. Hiervoor vinden er graafwerkzaamheden plaats in het gemeentelijke wegennetwerk. Ter compensatie ontvangen wij degeneratievergoedingen. Deze worden te zijner tijd ingezet om de desbetreffende wegen (vervroegd) te kunnen onderhouden. Om deze vergoedingen hiervoor beschikbaar te houden worden deze nu toegevoegd aan egalisatiereserve wegen. Het betreft voor 2023 een bedrag van € 300.000.

Afgeronde investeringen
Enkele investeringskredieten kunnen komen te vervallen. Deels omdat ze gereed zijn, deels omdat er budget is voorzien binnen het beheerplan wegen. Het betreft de investeringen:

- Parkeerproblematiek MFC Nieuwvliet € 38.302
- Omvormen halfverharding 2023 € 87.983
- Herinrichting Schouwburgstr/Callenfelsstr Oostburg € 215.005
- Herinrichting centrum Oostburg, fase 4 € 267.759

Alle investeringen hebben een afschrijvingstermijn van 25 jaar, waarmee de bespaarde afschrijving € 24.000 bedraagt.

Bijstandsuitkeringen (BUIG)
De definitieve beschikking 2023 van de rijksbijdrage voor de BUIG laat een hogere bijdrage van € 720.000 zien. Daartegenover staan hogere uitgaven voor uitkeringen en loonkostensubsidies voor € 375.000. Per saldo levert dit in 2023 derhalve een voordeel op van € 345.000.

Crisis Nood Opvang (CNO)
De Crisis Nood Opvang (CNO) in de voormalige gymzaal te Aardenburg is in 2023 gecontinueerd en de einddatum zal 15 december 2023 zijn. De verwachte kosten (€ 1.150.000) kunnen worden gedeclareerd bij het Rijk.

CDOKE-middelen (specifieke uitkering)
De specifieke uitkering “Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)” heeft tot doel om gedurende de uitkeringsperiode de capaciteit (bemensing) te vergroten bij decentrale overheden voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid in de volgende sectoren:
a. gebouwde omgeving;
b. elektriciteit;
c. mobiliteit;
d. industrie; of
e. overig klimaat- en energiebeleid.
Voor de periode 2023-2026 komt er een jaarlijkse rijksbijdrage beschikbaar van ca. € 750.000, waarbij we streven naar een maximale benutting van het budget binnen de doelstellingen van de regeling. We gebruiken dit bedrag over andere voor de benodigde (uitvoerings)capaciteit.

Fietsproject
Conform de geldende arbeidsvoorwaarden kunnen personeelsleden gebruik maken van de fietsregeling. Elk jaar wordt hiervoor een investeringskrediet beschikbaar gesteld, met als uitgangspunt een gemiddelde van 10 deelnemers. Dit jaar is er duidelijk meer gebruik gemaakt van de regeling en dient het budget te worden verhoogd met € 20.000. De verstrekte leningen worden in maximaal 3 jaar afgelost.

GI Intervence
Bij de problematiek rondom de GI Intervence in 2021 is er bedrag beschikbaar gesteld van € 45.885 voor het (indien nodig) verstrekken van een achtergestelde lening aan de GI Intervence. Uiteindelijk is dit niet nodig gebleken, waarmee het nog bestaande investeringskrediet kan komen te vervallen.

Woningaanpassingen en wmo-hulpmiddelen
Het budget voor woningaanpassingen is al jaren ongewijzigd. Door de inflatie van de laatste tijd moet het budget van € 354.000 verhoogd worden met € 50.000.
Daarnaast worden de budgetten voor de wmo-hulpmiddelen (rolstoelen en scootmobielen) per saldo verhoogd met € 59.000. Dit betreft deels inflatiecorrectie en deels meergebruik van de regelingen.

PGB’s
De persoonsgebonden budgetten (PGB’s) worden minder aangevraagd. Zowel voor de jeugdzorg, de huishoudelijke voorzieningen als de begeleiding wordt de raming verlaagd met in totaal € 149.000.

Specifieke uitkering ten behoeve van sport- en beweegstimulering, het bevorderen van cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis 2023-2026

Vanaf 2023 is de Specifieke uitkering ten behoeve van sport- en beweegstimulering, het bevorderen van cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis 2023-2026 beschikbaar. Op basis van onze aanvraag is er in 2023 € 435.000 beschikbaar.

Voorziening spaarverlof

Bij de jaarrekening 2022 is er conform de bepaling in de CAO voor het eerst een voorziening gevormd voor spaarverlof (€ 432.500). Elk jaar moet de hoogte van deze voorziening opnieuw worden bepaald. Aan de hand van de meest recente gegevens wordt in 2023 een toevoeging verwacht van € 246.000.

Overhead

Binnen de overheadkosten zijn een aantal eenmalige voordelen op structurele budgetten. Er ontstaat hierdoor een voordeel van € 571.000. Het betreft hier onder andere structurele budgetten waarvan de uitvoering pas in 2024 in volle omvang zal plaatsvinden.

Veiligheidsregio Zeeland

Bij het opstellen van de Veiligheidsregio (VRZ)-begroting 2024, is door de VRZ geconstateerd dat in de periode 2016 t/m 2023 een fout is gemaakt in de berekening van de gemeentelijke bijdragen in de begrotingen van de VRZ.
Dit betekent dat over deze jaren gemeenten te veel of te weinig doorberekend hebben gekregen op basis van de kostenverdeling-systematiek zoals beschreven in de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zeeland (GR).
Een belangrijk deel van de gemeentelijke bijdragen aan VRZ wordt gedekt uit het gemeentefonds. Het gemeentefonds wordt door de Rijksoverheid periodiek herijkt.
Door wijzigingen in het gemeentefonds in de afgelopen jaren zijn de inkomsten voor gemeenten veranderd en daarmee de onderlinge verhoudingen in de totale gemeentelijke bijdrage aan VRZ.
De wijzigingen in het gemeentefonds hebben onterecht invloed gehad op de mitigatiebijdrage en de ingroeiregeling, terwijl dit vaste bedragen zijn die zijn berekend door verschil te bepalen tussen historische kosten en verhouding in het cluster Orde & Veiligheid uit het gemeentefonds in 2013. Door het toepassen van de onjuiste berekening heeft de gemeente Sluis de afgelopen jaren ruim € 671.000,- te weinig betaald.
In de commissie Ruimte/AB van 17 oktober bent u over dit onderwerp reeds geïnformeerd aan de hand van de brief van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zeeland.

Verkiezingen

Door extra verkiezingen dit jaar zullen de kosten hiervoor hoger € 94.000 uitvallen dan begroot. Het gaat hier om kosten variërend van stemmateriaal, zaalhuur, aanplakborden tot briefporten en presentiegeld.

Huisvesting Oostburg

Door diverse oorzaken stijgen de lasten voor de huisvesting Oostburg incidenteel met € 54.000 en structureel met € 45.000. Denk hierbij aan hogere lasten voor o.a. onderhoud en beveiliging.

Overige kleinere afwijkingen

Conform de bepaling in de financiële verordening worden individuele afwijkingen lager dan € 50.000 niet nader toegelicht in de Bestuursrapportage. Bij elkaar opgeteld bedragen deze afwijkingen per saldo € 233.000 positief in 2023. Hoofdzakelijk wordt dit veroorzaakt door incidenteel lagere lasten in het huidige jaar en een incidentele extra baat.

4. Financiële samenvatting

In onderstaande tabel is een samenvatting gemaakt van de financiële afwijkingen in deze Bestuursrapportage. Indien de afwijking budgettair neutraal is, is het bedrag € 0.

Onderwerp (bedragen x € 1.000) (-/- = afname saldo; + = toename saldo)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Gemeentelijke heffingen	1.506				
Software	-174	-154	-154	-154	-154
De Eenhoorn	-66	-66	-66	-66	-66
Baten Leges Burgerzaken	-50				
Waterdunen	-60				
Oekraïne	2.544				
Planologische procedure	200				
Leges bouwvergunningen	-400				
Rente geldleningen	76				
Lijkbezorging	-120	-100	-100	-100	-100
Energielasten	-394				
Afgeronde investeringen	24	24	24	24	24
Bijstandsuitkeringen (BUIG)	345				
Woningaanpassingen en wmo-hulpmiddelen	-109	-109	-109	-109	-109
PGB’s	149	149	149	149	149
Overhead	571				
voorziening spaarverlof	-246				
Veiligheidsregio Zeeland	-671				
Verkiezingen	-94				
Huisvesting Oostburg	-54	-45	-45	-45	-45
Overige kleine afwijkingen	217	-84	-84	-65	-65
Totaal	**3.194**	**-385**	**-385**	**-366**	**-366**

De 2e Bestuursrapportage 2023 leidt tot een totaalbedrag aan afwijkingen in 2023 van € 3.194.000 (positief).